

ВПЛИВ ПЛОЩІ ЖИВЛЕННЯ НА РІСТ ТА ПРОДУКТИВНІСТЬ ГРУШІ

Долід А.В., канддат с.-г. наук, доцент

E-mail: dolidanatoliy@gmail.com

Подільський державний аграрно-технічний університет

Незважаючи на високу цінність груші, в Україні не достатньо промислових насаджень цієї культури, особливо інтенсивного типу, для задоволення потреби ринку в плодах. Однією із причин є відсутність низькорослих підщеп, що в повній мірі відповідають вимогам інтенсифікації, які б забезпечували збільшення кількості дерев на одиницю площі. Тому метою даного дослідження є вивчення можливості зменшення площі живлення, а відповідно збільшення кількості дерев на 1 га на існуючих насінневих підщепах.

Метою даних досліджень є вивчення особливостей росту і плодоношення груші залежно від площі живлення та виділення найбільш оптимальної.

Об'єктом проведених досліджень є вивчення особливостей росту, розвитку, плодоношення та продуктивності сортів груші.

В досліді вивчаються сорти груші Яблунівська, Крупноплідна, Кучерянка, селекції Придністровської дослідної станції садівництва – автор Сайко В.І. Сорти щеплені на груші лісовій і висаджені за схемою 5×4 м (контроль), 5×3 м і 5×2 м.

За результатами фенологічних спостережень, слід відмітити, що початок вегетації всіх досліджуваних сортів відмічено в третій декаді березня – першій декаді квітня. Початок розпускання в другій декаді квітня. Період інтенсивного цвітіння сортів Яблунівська, Крупнопліда та Кучерянка припадає на першу декаду травня. Найбільш інтенсивний вегетативний ріст даних сортів відмічено у два періоди: перший – після цвітіння, другий припадає на середину липня місяця. Закінчення ростових процесів і формування верхівкової бруньки відмічено в третій декаді вересня – початок жовтня. В цілому, суттєвої різниці по проходженню фенологічних фаз залежно від схеми посадки не спостерігалось.

Важливим показником обліку ростових процесів сорто-підщепних комбінувань є величина однорічного приросту, зокрема, середня довжина однорічного приросту. Як відмічено, на величину цього показника основний вплив мали сортові особливості груші. Так, найменший річний приріст відмічено у сорту Яблунівська, дещо вищий він у сортів Крупноплідна і Кучерянка.

В розрізі варіантів, значне коливання в порівнянні з контролем було характерне для сорту груші Крупноплідна. Так, при схемі посадки 5×3м середня довжина однорічного приросту була на 7,4см більшою від контролю, а при посаді 5×2м на 8,9см меншою. По сорту Кучерянка цей показник коливався в межах 1,7 і 1,9см.

Важливим показником, що характеризує ростові процеси у плодкових рослин є площа поперечного перерізу штамбу.

Результати обліку діаметра штамба показують, що суттєвої різниці по цьому показнику між варіантами не має. Лише у контрольному варіанті по сорту Яблунівська він був на 16% і 7% вищий у порівнянні із схемою посадки цього сорту 5×3м і 5×2м відповідно. Така різниця пояснюється дещо менш інтенсивним річним приростом діаметра штамба у цих варіантів – на 33% і 13% відповідно в порівнянні з контрольним варіантом.

В цілому за результатами досліджень можна відмітити, що сорти зберігали свої генетичні особливості при проходженні фенологічних фаз та ростових процесів. Незначні відхилення спостерігались у прирості діаметру штамба та інтенсивності росту при загущенні.

Дані по обліку врожайності (кілограм на дерево) показали, що найбільше плодів з дерева було зібрано у варіанті Яблунівська при схемі посадки 5х4м – 41,2кг, що на 10% більше від контролю.

Варто відмітити, що спостерігається тенденція до зменшення навантаження дерев врожаєм при збільшенні щільності плодкових насаджень і штучному обмеженні розміру дерев обрізкою. Так, у всіх досліджуваних сортів при збільшенні кількості дерев на 1 гектарі з 500 штук до 1000 цей показник зменшувався практично вдвічі.